

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-03-17

Diarienummer N164-0229/21

Handläggare

Marie Larsson, Lisa Nadén

Avdelning Stadsövergripande uppdrag barn, familj och trygghet

Telefon: 031-367 90 16, 031- 367 90 21

E-post: marie.larsson@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss angående motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionens förslag med hänvisning till vad som framgår i förvaltningens bedömning.

Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har fått en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Motionen har skickats för yttrande till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad.

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut träder socialnämndens ansvar in för att stödja och skydda barn som riskerar en ogynnsam utveckling. Vissa yrkesverksamma, däribland anställda inom Polismyndigheten, är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Socialförvaltningen Centrum har utarbetade och fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten på såväl strategisk som operativ nivå. Förvaltningen har även verksamheter vars uppdrag bedrivs i nära samverkan eller tillsammans med Polismyndigheten.

Förvaltningen avstyrker motionens förslag med hänvisning till att redan befintliga strukturer för samverkan mellan förvaltningen och polisen bedöms vara tillräckliga för att fortsätta utveckla och tillse att det finns kompetens och rutiner för att uppmärksamma och stödja barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En starkt samverkan mellan socialförvaltningen och Polismyndigheten bedöms i sig inte ge någon nämnvärd ekonomisk påverkan. Om en förstärkt samverkan skulle generera en betydande volymökning sett till antal inkomna orosanmälningar, skulle det inte medföra en kostnadsökning, utan i första hand vara en fråga om prioriteringar. Initialt kan en ökad belastning i förekommande fall förväntas ske vid mottagnings- och utredningsenheter inom Barn och unga.

Motionen innehåller ingen ekonomisk analys av hur förslaget skulle påverka de fyra socialnämnderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god uppfostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. Det regleras i såväl socialtjänstlagen, föräldrabalken som i barnkonventionen.

I socialtjänstlagen uttrycks socialnämndens särskilda ansvar för barn och unga och ska bland annat verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. Vissa yrkesverksamma är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det regleras i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL). Anställda inom Polismyndigheten omfattas av sådan skyldighet. Det innebär att polisen ska anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. När personer som har vårdnad om minderåriga barn grips för brott bör polisen alltid överväga om det finns skäl att göra en anmälan till socialtjänsten. Det gäller såväl vid köp av sexuella tjänster, som vid andra typer av brott. Syftet är att barn som far illa eller riskerar att fara illa ska få rätt stöd och hjälp.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-04-13.

Bilagor

1. Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan vid sexköp

Ärendet

Socialnämnden Centrum har att yttra sig om en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Motionen har skickats för yttrande till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Beskrivning av ärendet

Med utgångspunkt i barns rätt till en uppväxt fri från våld och kränkningar samt att köp av sexuella tjänster är ett brott, föreslår motionärerna att socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen. Syftet är att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med vårdnad om minderåriga barn grips för sexköp. I motionen hänvisas till två kartläggningar som pekar mot att personer som köpt sex kan ha en ökad benägenhet att vara våldsamma i nära relation.

I Göteborgs Stad finns verksamheter som specifikt vänder sig till personer som köper sex och för personer som har sex mot ersättning, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen. Båda verksamheterna finns inom socialförvaltningen Centrum, avdelning Stadsövergripande uppdrag barn, familj och trygghet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen avstyrker förslaget att socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp. Bakgrunden är, som beskrivs i yttrandet, att förvaltningen redan idag har ett direkt uppdrag att bedriva verksamhet i samverkan med polisen, samt i övrigt fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten. Vidare har anställda inom Polismyndigheten en lagreglerad skyldighet att anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa.

Orosanmälningar till socialtjänsten

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. När föräldrar inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut träder socialnämndens ansvar in för att stödja och skydda barn som riskerar en ogynnsam utveckling.

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för barn och unga och ska bland annat verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. För att socialnämnden ska kunna fullgöra sin uppgift att förebygga, erbjuda stödinsatser eller vidta åtgärder till barns skydd behöver nämnden få kännedom om barn som far illa eller misstänks fara illa. Vissa yrkesverksamma är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det regleras i 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL). Polismyndigheten och dess yrkesverksamma omfattas av sådan skyldighet. Det innebär att polisen ska anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Köp av sexuell tjänst är ett brott enligt Brottsbalken. Det finns kartläggningar som pekar mot att personer som köper sex kan ha en ökad benägenhet att utföra våldsamma handlingar. När en person som är förälder till ett minderårigt barn grips för sexköp, är ett

tillfälle då polisen bör överväga att anmäla till socialtjänsten. Det är också sannolikt att det finns ett antal andra brott som samvarierar med en ökad benägenhet att begå våldshandlingar. Bestämmelsen i lagstiftningen specificerar inte vilka brott som skall anmälas utan anmälan ska göras i *alla* situationer där det finns misstanke eller kännedom om att barnet far illa. Då är polisen således skyldig enligt 14 kap. 1 § SoL att anmäla sin oro för barnet till socialtjänsten.

Det kan i det enskilda fallet vara svårt att avgöra om förhållandena är sådana att en anmälan ska göras eller inte. Det är dock inte anmälarens ansvar, utan socialtjänstens sak att utreda och avgöra allvaret i barnets situation. För anmälningsskyldiga är det viktigt att ha upprättade rutiner och arbetssätt för att kunna hantera situationer där det finns risk att barn far illa. Det inbegriper även kunskap om anmälningsskyldigheten som sådan och om möjliga kännetecken som indikerar att det finns risk att barn far illa.

Fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten

Socialförvaltningen Centrum har utvecklat och fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten på såväl strategisk som operativ nivå. Det finns samverkan inom bland annat områdena prostitution, människohandel, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningen har även verksamheter vars uppdrag bedrivs i nära samverkan med Polismyndigheten, såsom Barnahus och Socialsekreterare i samverkan med polis, som har sina arbetsplatser ihop med polisen samt i sitt uppdrag utbildar anställda inom polisen om bland annat orosanmälan enligt 14 kap. SoL. Förvaltningen har därutöver Dialoga, kunskapscenter mot våld i nära relation som erbjuder kompetensutveckling till medarbetare inom kommun och samverkansorganisationer. I situationer där barn är utsatta för brott ska berörda myndigheter, bland annat polis och socialtjänst, samverka utifrån barnets bästa.

Förvaltningen instämmer i vikten av att uppmärksamma barns utsatthet beroende på vårdnadshavarens situation och beteende. Liksom när det gäller behovet av att samverka och bidra med kunskap, för att uppmärksamma andra myndigheter på deras skyldighet kontakta socialtjänsten när det finns risk att barn far illa. Anställda inom Polismyndigheten ställs inte sällan inför situationer där barn far illa eller riskerar att fara illa. Det gäller såväl köp av sexuella tjänster, som brott i nära relation, andra våldsbrott, narkotikabrott och annan kriminalitet. I befintliga strukturer för samverkan kan vi behöva se över om socialtjänsten ytterligare kan stödja polis och andra berörda verksamheter att genomföra orosanmälningar i de situationer det är befogat. Det gäller dock oavsett vilket brott och beteende hos vårdnadshavare som orsakar risken.

Förvaltningen bedömer att befintliga strukturer för samverkan mellan socialförvaltningen Centrum och Polismyndigheten är tillräckliga för att fortsätta utveckla och tillse att det finns kompetens och rutiner för att uppmärksamma och hantera barn som far illa eller riskerar att fara illa. Ett viktigt underlag i det fortsatta arbetet är förvaltningens fördjupningsarbete med att noga följa inkomna anmälningar till socialtjänsten och se över och utveckla insatser som relaterar till olika typer av problematik.

Socialförvaltningens verksamheter som specifikt vänder sig till personer som köper sex och personer som har sex mot ersättning, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen, har ett uttalat barn- och familjeperspektiv. Det innebär att det finns ett särskilt fokus på berörda barns situation och att föräldraskapet utgör en viktig del

samtalsstödet. Både KAST och Mikamottagningen lyder också under tidigare nämnda anmälningsskyldighet, det vill säga att vid misstanke eller kännedom om att barn far illa eller riskerar att fara illa anmäla det till socialtjänstens myndighetsutövning.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör